

PŘED VELERADOU A V CESAREJI

Převod materiálu

Pechar Jaroslav, úprava a variantní vyprávění Tomáš Trusina

Pořadí v lekci

31

1. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBHU:

Theofilovské uvedení:

Už jsem z toho vyprávění, Lukáši, netrpělivý, evangelium se má přece dostat až na samotný konec země, a zatím je Pavel zase v Jeruzalémě, a vypadá to, že ho tam jen tak nepustí, že ho pořád zvalchují.... Setkal jsem se s názorem, že Pán vše řídí. Jak to všechno může řídit?

Otázka pro mladší a střední školní věk:

Už se vás někdo snažil překřesťet? Jaké to bylo?

Otázka pro starší školní věk:

Víte, co jsou to lidská práva? Jak jsou zaručena? (Listinou práv a svobod, ústavou) Co zaručují? Souvisejí nějak s naší vírou?

2. POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉMU VYUŽITÍ

- **řídící okruhy témat** - vypravěč se obrací na řídící typy témat:

- **římským úředníkem** chce ukázat, že Pavel jako svědek Kristův (tudíž ani nikdo další z křesťanů) není buď i? ale "spořádaný" občan, na představitele římské moci udělal dojem a oni sami na něm neshledali nic "protistátního" ani protizákonného. Pobouření, které vyvolává, není politického, ale "vnitronáboženského" charakteru

- **židovskému tématu** - oddíl ukazuje, že Pavel nehrdá autoritou Tóry, svém drazem na vzkříšení se řadí mezi farizeje, má dobré svědomí před Bohem otců. Jestliže provokuje svou otevřeností vůči pohanům, není problém na jeho náboženské svědomí, ale v úzkoprsosti jeho protivníka.

- **křesťanského tématu** - chce oddíl především povzbudit: Sleduj zbytek Pavlových příběhů jako svědectví o bojovníku svobody víry, který se svobodně rozhodl, že pro Krista stojí za to i trpět. A jehož Vzkříšený Pán doprovází na cestě následování a svědectví svým ujištěním a blízkostí (nikoli ochranou proti nesnázím).

Při vyprávění dťtem je tťeba vzít tyto okruhy vážnť a vybrat si z nich. Nejmenším téma "oslovení pro kťesťany v nesnázích" - ohrožení a pťekťikování, pro stzťední a starší šk. vťk mťžeme pťidávat další související témata.

- **Pavlova řeť je pťeruřena** bouřlivou reakcí posluchaťť ze strany (22, 23) jeho protivníkť, pohorření vyvolala zmínka o zvťstování pohanťm.

- **výslech na muťidlech** (22,23-30) - byla bťžná římská praxe s otroky a s tťmi, kteřít nemají římské obťanství. Pavel, již pťipoutaný, se dovolává pťed biťováním svého římského obťanství - tak jako i ve Filipis ve Sk 16,37. (Dovolává se tak práva, podle kterého nemťl být římský obťan biťován a bez rozsudku svázán - jmenovitť v tzv. Lex Porcia a Lex Julia). Pavel se svým římským obťanstvím je od narození výř než velitel, který si římské obťanství koupil v dospťlosti.

- **dovolávat se práva** znamená kladnť pťijmout funkci státní správy: stát se má starat o pokojný život obyvatel, má udržovat pořádek, jistá pravidla, která ochraťují obťany. Stát se nemťže chovat svévolnť. Kťesťan má napomáhat udržovat fungování spoleťnosti na právním základť. (viz též úloha ř. 30, poznámka "římské státní instituce")

- **výslech pťed židovskou radou** (Sk 23,1-10) by sotva svolal římský velitel, tťžko by velitel mohl být pťi výslechu pťítomný, sotva by probíhal její prťbťh takto (apořtol Pavel se ujímá iniciativy, nepoznává veleknť ze...). Lukášovi jde o jakěsi vodítko pro podobné situace: mťžete se dostat do podobných situací, jako se dostal Pavel a vlastnť jako se dostal sám Ježiř (viz Ježiřřv výslech v Lukášovť evangeliu pťed židovskou radou Lk 22,66nn). Jsou to situace, kdy vás už tťeba nikdo ani neposlouchá a chce vás ukťiťet, donutit, abyste se pťiznali k nťťemu, co jste neudťlali. A i tehdy je možné zachovat si dťstojnost, sebevťdomí v tom nejlepřím slova smyslu.

Pavel hovořít o **dobřém svťdomím pťed Bohem** (Sk 23,1). Lukáš tím termínem svťdomí vysvťtluje struťnť kťesťanťm z pohanť, co to je ospravedlnťní z pouhé víry a milosti. Dobré svťdomí je svťdomí pťed Bohem (darované dobré svťdomí), o to máte stát, to řiní řlovťka nezávislým na soudech a zvťli druhých. Kťesťan není "otloukánek" a obťtní beránek, který pasivnť pťijímá facky. Nemusíte z nepťíznivé situace vycházet jako poražení. V podobných situacích je potťebné pťedevřím zachovat si dobré svťdomí.

- **veleknťz Ananiáš pťikáže udeťit Pavla pťes ústa**, on se nezlomí a odpoví pohotovť (23,2): Tebe bude bít Bťh.... Je známý židovský výrok, pťipomínající vyšř instanci, Boří soud. Pťiřovnání "obílená stťno" mťže pocházet od Ježiře - Mt 23,27: (Bťda vám, farizeové a zákoníci, pokrytci!. Pokraťování Pavlovy řeťi ukazuje na nesoulad mezi veleknťzovými slovy a řiny.

- ře by Pavel veleknťze neznal, je nepravdťpodobné. Spřř jde o to Lukášovi ukázat: Pavel uznává židovský zákon, neodmítá jej, když okamžitť reaguje na obvinťní omluvou a citátem z Ex - ví, ře se nemá urážet pťedák lidu.

- **zmínka, ře je souzen za to, ře je farizeus a vťří spolu s nimi ve všeobecné vzkťiření** - Pavel využije tak rozdíl mezi farizejskou řástí velerady a saduceji, kteřít ve vzkťiření nevťří. Mezi obťma stranami se strhne vášnivá hádka, která hrozí rozsápat Pavla. Ale problém je najednou jinde, takže **zástupci římské moci** musí mít z celého jednání dojem, ře se jedná pouze o vnitřní problémy židovského spoleťenství, ře Pavel se niťím neprovinil (jak vyplývá z dopisu velitele posádky místodržiteli Felixovi).

- **povzbuzení ve snu** (v.11): neztrácej odvahu (*vzchop se, neztrácej naději* - termín signalizující Boží přítomnost, resp. přítomnost Vzkříšeného). S povzbuzením slyší Pavel i úkol - připomíná se to, co zní na začátku Skutků jako jejich program (*Budete mi svědky v Jeruzalémě... až na sám konec země Sk 1,8*) Noční zjevení můžeme tedy chápat jako **zlom**: jeruzalémské období skončilo, od této chvíle má svědectví **evangelia směřovat do Říma**. Tomu budou napomáhat všechny následující složité peripetie po souši i na moři.

- **Pavlova ochranka** je tak veliká (v.23), že by prý musela být k tomu použita polovina římské posádky v Jeruzalémě. Tím Lukáš vyjadřuje (podobně jako v příběhu o Ježíšově narození), že mocenské plány vládců mohou sloužit Božím plánům, aniž to vládcové tuší. V tomto případě: tak mocného doprovodu se dostává zvesti evangelia!

- po příjezdu do Cesareje si místodržící otázkou, odkud pochází, mohl ověřovat, zda Pavel opravdu může být římským občanem, jestli tedy nelhal. V případě lži o římském občanství by mohl být popraven. Pavel se dovídá, že se ještě jednou setká se zástupci rady.

3. FORMULACE TÉMATU

Neztrácej odvahu. Jít s evangeliem do tohoto světa znamená jít do nejistoty, neprošlapanou cestou. Posiluje přítom Vzkříšený Pán. Že se toho neznámého světa nemusíme bát, ukazuje i to, jak Pavel využívá dobrodiní zákonných záruk a státních institucí.

4. VYKLADAČSKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

- oddíl by mohl vyznít protižidovsky. Přitom se tu mluví o zneužití jakékoli duchovní moci (dost často k tomu docházelo i v křesťanství), jde o mechanismy, které se mohou objevit všude. Moc a zlo jdou často ruku v ruce.

- fanatismus nelze spojovat s určitou skupinou. Jeho nebezpečí je všudypřítomné (zkuste nechat děti, aby samy zkusily říci, co to fanatismus je)!

- náboženské pobouření, které vyvolala Pavlova ochota ujmout se zvestování "neřistým pohanským psům", není specifikum tohoto příběhu. Podobný odpor dnes vyvolává rozhodnutí církví povolat ke kazatelské službě ženy, otevřenost homosexuálům, někde i otevřenost menšinám, chudým, lidem všelijak opovrhovaným. Podobné pobouření vyvolávají dnes i díla, která podle některých náboženských aktivistů pobuřují i urážejí náboženské citění. Proto je tak důležité, aby stát byl nábožensky neutrální, aby nikomu nestranil.

- oddíl by mohl vyznít velmi zjednodušeně, že "Pán vše řídí". Tak to ovšem není, v dané situaci lze jen říci, že vše může dopadnout ještě jinak (D. Bonhoeffer: Věřím, že Bůh ze všeho, i z toho nejhoršího, chce a může nechat vzejít dobro...)

5. OSNOVY VYPRÁVNÍ

Pomůcky

- obraz Jana Husa před koncilem

b) poznámky a osnova pro mladší a střední školní věk:

I. Pavla chtějí překřtít

II. Pavel řeší nespravedlivému jednání

III. K čemu je dobré svědomí?

IV. Noční potřeby

V. Tajný odchod z Jeruzaléma

c) poznámky a osnova pro starší školní věk:

I. Pavel a protivníci

II. "Jsem římský občan"

III. Dobré svědomí před Bohem

IV. Pavel málem rozsápan

V. Když ti schází odvaha, je tu ten kdo pomáhá

VI. Všechny cesty vedou do Říma

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDEŠKA ŠORMA

Děti mohou tipovat, co znamená důvera v ohrožení, před vyprávěním. Vybrané možnosti si mohou například vybarvit. Po vyprávění si potom mohou porovnat, jak se jejich pohled kryje s pohledem biblickým. Ten mohou naznačit třeba orámováním jinou barvou.

Obrázek můžete rozdat dětem také po vyprávění, aby vybraly, co znamená důvera v ohrožení podle něho. Podle nakreslených scén mohou pak vyprávění opakovat, a přitom kontrolovat, zda vybraly správně.

7. LITURGICKÝ RÁMEC

Vstup:

Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomocí ti budu, budu tě podírat pravici své spravedlnosti. Amen (Iz 41,10)

8. VYPRÁVĚNÍ A NÁPADY PRO PŘESKOLNÍ VĚK

Zahrejte si s dětmi hru, kde se vzájemně překlíkají (Kdo je nejvčetnější opička.... - všichni co nejhlasitěji křičí JÁÁÁÁ). Zeptejte se jich, jestli by se takhle domluvily ve školce, kam půjdou na vycházku... Kdyby nebylo paní učitelky, vždycky by vyhrál ten nejhlasitější, ostatní děti by se praly nebo ty slabší plakaly.

Dnes si budeme vyprávět o zatčeném Pavlovi. Chtěli ho ukřivčit, kde kdo křivčil JÁÁÁ mám pravdu. Pavel se nesnažil křivčit ještě hlasitěji, než jeho odpovíci.

Dovolal se římských úřadů jako takové paní učitelky, která rozhoduje.

Dovolal se vyprávění z bible (Tóry), aby ukázal, že on nechce ostatní překlíkovat a rozčilovat, ale chce tiše naslouchat, o čem jde Pánu Bohu

A Vzkříšený Pán ho povzbudil, že takhle je to správné: Neboj se, s přibíhem o mně, se evangeliem, půjdeš až do Říma.

9A. VYPRÁVĚNÍ PRO STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK (podle J. Pechara)

I. PAVEL A PROTIVNÍCI

Pavel je stále v poutech, ale měl svobodu promluvit ke shromážděnému zástupu židovských obyvatel Jeruzaléma. Popsal přibíh o svém obrácení i přibíh o tom, jak ho Ježíš vyzval k práci mezi pohany. Právě za to se shromážděný dav dožadoval jeho usmrcení. Velitel vojáků sledoval, jak lidé vyhazují do vzduchu plné hrsti prachu a jak na sobě trhají oblečení. Nechápal, v čem je jaký problém, ale tyto projevy smutku a rozhořčení dobře znal. Až už ten zatčený řekne cokoli, shromážděné davy to rozhodně neuklidnilo. Zjevně je to opravdu nějaký buřtík, a proto je potřeba urychleně zjistit, o čem mu jde. Velitel přikázal, aby se Pavla chopili a odvedli do pevnosti.

Především bude důležité zjistit, jestli není schopen na svou stranu strhnout větší množství následovníků. Takových pokusů o povstání už tu byla celá řada. Docela nedávno ten Egypťan - za tím šly čtyři tisíce bojovníků! Tohle bude asi někdo jiný, ale kdo ví, co by způsobil. S takovými lidmi je potřeba jednat tvrdě. Proto přikázal, aby Pavla důkladně vyslechli a při výsledku neváhali použít bičování. Však on už si vyslýchaný rozmyslí, jestli chce odpovídat na otázky, anebo být bičován!

II. JSEM ŘÍMSKÝ OBČAN

Pavel viděl, že jde do tuhého. Vždycky byl připraven trpět pro Krista, ale Ježíš také řekl, že je-li možno se utrpení vyhnout, má se této možnosti využít (Mt 10,23), a Pavel tato slova znal. Oznámil tedy důstojníkovi, který měl službu, že je římský občan a jako takový má právo na žádný soud a nesmí být jen tak vyslýchán útrpným právem. V tu chvíli se už nikomu Pavla bičovat nechce, protože bez soudu takhle zacházet s římským občanem, z toho by mohl být velký průšvih. Rychle to nahlásili veliteli. Ten ať rozhodne, ten ať nese zodpovědnost. Velitel si Pavla pozval k rozhovoru. Sám byl římský občan a stálo ho to nemalé peníze, aby si mohl užívat výsad římských občanů. Teď v rozhovoru zjišťuje, že Pavel se dokonce jako římský občan již narodil, a to znamená, že nejspíš pochází z nějaké významné rodiny. Velitel dostal strach, jestli se v tomto případě snad sám nějak neprovinil proti římským zákonům, a tak na druhý den zajistil žádný výslech.

III. DOBRÉ SVĚDOMÍ PŘED BOHEM

Velitel v rámci vyšetřování zvolil metodu zvanou "konfrontace". Do paláce přišli židovští představitelé - velekněz a rada. Velitel očekával, že z Pavlova rozhovoru s nimi vyplyne na povrch, jestli si onen zatčený římský občan zaslouží trest, nebo bude jako nevinný propuštěn na svobodu. Jako první promluvil Pavel. Obrátil se k shromážděným a řekl, co považoval za nejdůležitější: "Bratři, až dodnes žije s dobrým svědomím před Bohem." Nemyslel to tak, že by nikdy nic špatného neučinil. Ví však, že je na správné cestě. Ví, že mu Ježíš odpustil všechno to zlo, které napáchal. Kdo poznal Boží odpouštění, má klidné svědomí před Bohem. Ne proto, že by nehešil, ale protože poznal Boha, který hříchy odpouští.

Kdo ví, proč to velekněze tak rozčílilo. Snad mu připadla ta slova až rouhavá. Dobré svědomí? Kolik obětí by muselo být obětováno v chrámu, aby člověk mohl říct, že je očištěn před Bohem a tak mohl mít dobré svědomí? Nařídil, aby Pavla udeřili přes ústa. I v tuto chvíli se Pavel chová tak, aby si dobré svědomí zachoval. Ohradí se proti bití. Mlátit někoho dřív, než mu dám šanci vysvětlit jeho postoje, to je něco, co se protíví Božím zákonu. Kdo takto jedná, toho bude soudit sám Bůh! Proto se Pavel dovolává Božího soudu. Ale také, když zjistí, že dotyčný je velekněz, projeví mu povinnou úctu.

IV. VÝŠÍM VE ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

Pavel si uvědomil, že od těchto lidí nemůže očekávat spravedlivé posouzení své záležitosti. Přece by se však mezi nimi mohlo najít několik lidí, kteří by mohli mít pochopení pro jeho postoje. Věděl, že část rady patřila k farizejskému směru a část ke směru saducejskému. Sám Pavel byl vychován jako farizeus. Jako takový již od dětství věřil, že mrtví jednou vstanou k poslednímu soudu. Saduceové však na nic takového nevěřili. Pro Pavla však právě Kristovo zmrtvýchvstání bylo ujištěním, že Bůh Ježíšovu oběť na kříži přijal. K této víře se nyní před svými soudci přiznal: "Bratři, já jsem souzen proto, že věřím ve zmrtvýchvstání. Byl jsem vychován jako farizeus, vždycky jsem tak věřil." Pro Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání má svoje dobré svědomí před Bohem.

Když to řekl, shromáždění se rozdvojilo. Místo aby posuzovali Pavlovu vinu či nevinu, začali se jeho soudci mezi sebou hádat, jak to se zmrtvýchvstáním je. Z nejroznějších míst Písma vytahovali verše, kterými se snažili podpořit svoje postoje. Farizejové se postavili na Pavlovu stranu. "Nic zlého na tom člověku nenacházíme. Co když k němu skutečně promluvil Bůh, třeba skrze nějakého svého anděla?" Jenže saduceové nevěřili ani v anděly, a tak je to rozčílilo ještě víc.

Nakonec to vypadalo, že se vrhnou na Pavla, ve kterém viděli důvod svého sporu, ale v tuto chvíli opatřil velitel pevnosti. Pavel je římský občan. Proto má nárok na zvýšenou ochranu a velitel by měl sám popotahováky, kdyby se zjistilo, že se o římského občana nepostaral. Do místnosti naběhl vojenský oddíl, a než se stáhli hádající saduceové a farizeové rozkoukat, už byli vojáci i s Pavlem pryč.

Pavel strávil noc ve v?zení. A práv? té noci se mu zjevil sám Ježíš a povzbudil ho, aby vytrval: "Neztrácej odvahu. Jako jsi sv?d?il o mn? v Jeruzalém?, tam o mn? budeš sv?d?it i v ?ím?." Jeho poslání zdaleka neskončí tady v Jeruzalém?. Má p?ed sebou ještě dlouhou cestu.

V. PAVEL V OHROŽENÍ ŽIVOTA

Pavlovo ohrožení na život? však trvalo. Mezi jeho odp?rci se dala dohromady skupina více než ?ty?iceti fanatik?, kte?í se rozhodli držet hladovku, dokud Pavla nezabijí. Do ?ímské pevnosti nemají šanci se dostat. Pot?ebují dostat Pavla n?kam ven, a tak si smluvili s velekn?žími, aby si naoko vyžádali ještě jeden výslech. D?íve, než k n?mu dojde, cestou z v?zení spiklenci zasáhnou. Kací? bude potrestán a s Pavlovou smrtí skončí i celá tato trapná aféra.

Ješt?, že se o tom doslechl Pavl?v synovec! Velitel pevnosti byl v?as informován a rozhodl: Odešle Pavla k ?ímskému místodržícímu do Cezareje. Tam a? prob?hne ?ádný soud. On sám se postará, aby ?ímský ob?an Pavel dostal na cestu pat?i?nou ochranu. Pokud by si ti vrahové cht?li n?co za?ít, bude proti nim stát dv? st? p?šák?, sedmdesát jezdc? a dv? st? lehkood?nc?.

Pak napsal místodržiteli pr?vodní dopis. Neopomn?l zd?raznit, že jde o ?ímského ob?ana; tím také objasnil, pro? s jedním jediným mužem posílá p?lku jeruzalémské vojenské posádky. Z ?eho je ten ?lov?k obžalován, to - jak p?iznává - vlastn? nechápe. Popsal soud, který prob?hl p?ed židovskou radou, ale z?ejm? jde o jakýsi v?rou?ný spor. Rozhodn? Pavel neud?lal nic, kv?li ?emu by se m?la ?ímská vláda znepokojovat. ?ím by se ale znepokojovat m?la, to je fakt, že Pavla n?kdo cht?l úkladn? zavraždit. ?ím p?eci svoje ob?any chrání! Na to, aby rozhodl, na ?í stran? je pravda, je velitel vojenské posádky malý pán. Sám místodržící musí rozhodnout, jestli si Pavel zaslouží za n?co potrestat, nebo jde-li opravdu jen o n?jaký spor kv?li židovskému náboženství.

Tak byl Pavel ještě v noci p?evezen do Antipatridy. Protože p?ímé nebezpečí útoku již nehrozilo, vrátila se ?ást voják? do Jeruzaléma a jezdci doprovodili Pavla do Cezareje, do sídla místodržitele Felixe. Zde byl Pavel op?t v bezpečí p?ed p?ímým útokem. Od Ježíše však v?d?l, že Cesarea není konečným cílem jeho cesty. Kdesi p?ed ním je stále ještě ?ím.

MODLITBA

Pane, prosíme t? o sílu, abychom si uchoval ?isté sv?domí. Pomož nám, když na nás doléhají pokušení. Chra? nás p?ed vším, co ohrožuje naše t?lo i duši. Amen.

9B. Vypráv?ní s vloženým Teofilem (T. Trusina)

I. ZAT?ENÍ

Lukáš: Tak Pavla v Jeruzalém? zatkli

TEOFIL: Líbí se mi, že Pavel nepodleh strachu z nep?átel - ale šel svoje slovo dosv?dit i tam, kde mu hrozilo nebezpečí. Ale náramn? mne zajímá - jak to te? s Pavlem bude - když ho zatkli na základ? pomluv? Co na to velerada? A co na to ?ímské ú?ady?

LUKÁŠ: To víš Teofile, že si ve svém vypráv?ní práv? toho budu pe?liv? všímat.

II. HROZBU MU?ENÍ ODVRACÍ ?ÍMSKÉ OB?ANSTVÍ

Velitel posádky cht?l problém s Pavlem vy?ešit co nejrychleji - a tak poru?il: Zbi?ujte Pavla, a? se p?izná, co

je za? a co provedl - a ?ím ty lidi uvedl do varu! Vojáci se chystali Pavla zbi?ovat, ale on se v té chvíli ohradil: „Copak se to smí - mu?it bez soudu toho, kdo má ?ímské ob?anství?“

Vojáci se honem rozb?hli za velitelem: „Posluš? hlásíme, náš v?ze? má ?ímské ob?anství!“ A velitel byl v té chvíli moc rád, že Pavlovi neublížili - protože ?ímské ob?anství takového ?lov?ka chránilo p?ed mu?ením - a dokud nebyl p?ed soudem odsouzen, museli se na n?j dívat jako na nevinného. Kdyby Pavla zbi?ovali, m?l by z toho velitel p?kný malér.

A hned sp?chal za Pavlem: "Ty máš ?ímské ob?anství? A kolik t? to stálo? Já za n?j musel zaplatit vysoký poplatek." Ale Pavel ho v té chvíli uzemnil: "Já ho zd?dil - po svých rodi?ích! Já ho mám od narození!" Velitel ho honem nechal rozvázat - aby bylo jasné, že jeho právo bere opravdu vážn?. Nepropustil ho, ale od té chvíle se staral, aby se Pavl?v p?ípad vyšet?il opravdu nestrann?.

III. PAVEL P?ED VELERADOU: MÁM DOBRÉ SV?DOMÍ

Druhý den ráno zavolal velitel ?leny jeruzalémské velerady. Cht?l se dozv?d?t, ?ím Pavel židy v chrám? tak roz?ílil. Ale Pavel za?al sám. Aby dal najevo, že proti velerad? nic nemá, p?kn? uctiv? je oslovil: "Muži brat? i." A pak pokračoval - tak aby tomu rozum?l i ?ímský velitel: Já od té doby, co doopravdy sloužím Bohu, mám dobré sv?domí. Co tím cht?l ?íci? - jsem p?esv?d?en, že svým kázáním neurážím Boha Izraele. Jenže vrchní kn?z poru?il - aby ho ude?ili p?es ústa - jako toho, kdo se rouhá Bohu! Necht?l dovolit, aby se Pavel obhájl.

LUKÁŠ: Vidíš Teofile, takhle to dopadá, když si p?edstavitelé náboženství nebo církví myslí, že mají ve všem pravdu. Urážejí a ponižují nevinné.

Pavel potom ?ekl: Já jsem obvi?ován a pomlouvám proto, že mám nad?ji - nad?ji vzk?íšení!

LUKÁŠ: (Kdo nebo co je podle Pavla siln?jší než smrt? - Vzk?íšený Pán!).

Velerada Krista neuznávala. Ale byly v ní dv? skupiny, které se kv?li vzk?íšení ?asto dohadovaly: farizeové ?íkali "bude!" - a saduceové "nebude! - je to hloupost a vymyšlenost!" - a za?ali se hádat i te?: Farizeové se za?li Pavla dokonce zastávat: Podle nás nic zlého ned?lá a ne?íká! T?eba mu náš B?h dal opravdu n?jaké poslán! Ti druzí, saduceové - se do nich pustili. A velitel - aby z toho nem?l problém, poru?il voják?m, aby Pavla odvedli zpátky do v?zení.

IV. POVZBUZENÍ VZK?ÍŠENÉHO PÁNA

Teofil - to už je Pavel v?zn?n druhou noc. Co na to na všechno Vzk?íšený Pán - to nechal Pavla napospas? Lukáš - povzbudil ho - slovem (pro u?edníky v bou?i): Vzchop se! Neboj se - s mým evangeliem dojdeš z Jeruzaléma až do ?íma!

Teofil: Hurá, tak to Pavla další den propustí!

Luk: Myslíš, že by Vzk?íšený prost? utíil tu protipavlovskou bou?i? Tak poslouchej dál, a? se n?co nau?íš!

V. SPIKNUTÍ FANATIK?

Pobou?ení proti Pavlovi totiž nep?estávalo. A další den se objevilo další nebezpe?í: N?kte?í mladíci to pochopili tak, že když Pavla zabijí, bude se to ur?it? líbit Bohu. Byli to takoví fanati?tí fanoušci Pavlových protivník?. Ud?lali slavnostní p?ísahu: "Nebudeme jíst ani pít - dokud Pavla nezabijeme." Oznámili své náboženské spiknutí ?len?m velerady - a požádali je, aby si nechali Pavla p?edvolat do svého domu. Tak ho cht?li vylákat z pevnosti ?ímské posádky - a zabít ho.

Našt?stí se to neutajilo - dozv?d?l se to chlapec, Pavl?v p?íbuzný. Navštívil Pavla - a ten ho s tou zprávou poslal za velitelem. Vidíte - jak i malí chlapci mohou pomoci - když se nebojí. Vyložil veliteli, co se chystá - cht?jí Pavla vylákat, aby ho mladí fanatici mohli zabít.

VI. APOŠTOLA ST?EŽÍ ?ÍMŠTÍ VOJÁCI

Velitel rozhodl - Pavel musí pry? z Jeruzaléma. A aby m?l jistotu, že se Pavlovi nic nestane, poslal s ním p?lku jeruzalémské posádky: 200 p?šák?, 70 jezdc? a 200 lehkood?nc?. V noci se ten ozbrojený pr?vod vydal na cestu.

LUKÁŠ: Jen si to p?edstav: P?lka jeruzalémské posádky jde, jak kdyby chránila vzácný poklad - jenže kdo je tím pokladem? - sv?dek vzk?íšeného Pána - kazatel evangelia - apoštol Pavel!

Šel uprost?ed nich - a bezpe?n? došel až do Cesareje - kde sídlil ?ímský prokurátor Felix. (to jméno si pamatujte, ješt? na n?j narazíme) .

Pavlovi dali celu v prokurátorov? paláci - a prokurátorovi dali dopis, který mu jeruzalémský velitel napsal.

LUKÁŠ: Byl to zajímavý dopis - dozvídáme se z n?j, jak se na Pavl?v p?ípad dívaly ?ímské ú?ady: P?e?tu ti ho - a dob?e si všímej, jak to ten velitel líí - co p?ibarvil a co ?íká p?esn?:

"Vznešený Felixi!

Muže, kterého ti posílám, v Jeruzalém? zajali a chtěli zabít. Já jsem ho s našimi statečnými vojáky zachránil a zjistil jsem, že má právo římského občana. Pak jsem ho nechal vyslechnout před židovskou veleradou. Potom jsem zjistil, že spor se týká výkladu jejich náboženství. Nejde o zločin proti našim římským zákonům. Ale protože se proti tomuto muži spikli a hrozila mu smrt, rozhodl jsem ho poslat k tobě. Ty ho vyslechni - a za tebou pošlu také ty, kdo ho obviňují ze zločinu."

"Co ten velitel přibarvil - a co říká přesně?" "..."

(vylepšil sebe - ale doložil, že podle římských úřadů Pavel jako svědek Kristův neudělal nic proti státu)

Ale pak je tu ještě jedna důležitost: I když je Pavel vězněn - přece se začal pohybovat z Jeruzaléma směrem k Římu. Zatím jen o kousek. Ale Pavlovi to stačilo - aby důvěroval - povzbuzení a slib Vzkříšeného Pána platí - a dá se na něj spolehnout.

Modlitba

Chceš tu mít své svědky naděje, věrnosti, milosrdenství, pravdy. Víš, že nám to nejde. Děkujeme, že nás Pavlův příběh povzbuzuje a vede. Děkujeme za sílu evangelia, odvahu tvých svědků, proměňující moc tvé věrnosti. Amen

10. NÁMĚTY K ROZHOVORU

- Víte, jak se takové ochráně, jako bylo římské občanství, říká dnes? - (Právo na spravedlivý proces. Patří mezi "lidská práva" - a u nás ho má každý, ne jen někdo)

- Co je to náboženský fanatismus?

- Víte, ke komu se odvolal Jan Hus, když ho odsoudila církev?

- Ke komu se odvolal Pavel, když se měl hájit před radou?

- Víte, jak probíhal výslech Jana Husa v Kostnici? (Ukřiveli jej, nenechali ho hájit se...)

- Co se dá říkat, když vás někdo chce "ukřivět"?

- Co je to svědomí?

- Co je zdravé svědomí?

- Svědomí a svědomí - souvisí nějak?

- Kdy nejvíce potřebujete povzbudit?

- K čemu jsou dobré zákony?

11. A JEŠTĚ SE OHLÉDNĚTE...

Ukázalo vám samotným Lukášovo vyprávění něco nového? Jaké problémy z vyprávění jsou nejbližší vám a vašim dětem? Oč byste se teď chtěli s dětmi podělit?

Odkaz na pracovní list

[31 Před veleradou a v Cesareji](#)

[18 Pavel souzen](#)

Odkaz na píseň

[Tvá svoboda, tvá svoboda nade mnou](#)

[Nejsi sám světe \(SV157\)](#)

[Někdo mě vede za ruku, když bojím se jít tmou](#)

[Neboj se \(SV154\)](#)

[Moc přetvárná nás tiše obestírá](#)

[V tobě je radost \(EZ649\)](#)

[Za ty, kdo hladem trpí a bídou \(EZ621\)](#)

[Modré nebe, slunce zář, Pánu patří díky](#)

[Mír na zemi daruj nám \(EZ702\)](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu - Skutky](#)

Biblický odkaz (kat)

[Skutky 22,23–23,35](#)